

Dato: 30-11-2005

Til: Økonomiudvalget

Sagsnr.: 285971.

Dok.nr.: 1708819

Baggrundsnotat til §12 vedr. takststigninger på vand og afløb

Miljø- og Forsyningsudvalget behandlede på deres møde mandag den 28. november en indstilling om takster på vand og afløb. På baggrund af indstilling fra bestyrelsen i Københavns Energi, anbefalede Miljø- og Forsyningsforvaltningen takststigninger på vand på 40 pct. og 62 pct. på afløb.

Miljø- og Forsyningsudvalget besluttede på mødet at anbefale en takststigning på 10 pct. på vand og 20 pct. på afløb. Beslutningen medfører, at indtægterne ikke dækker omkostningerne i selskabet. Det kan medføre en afskrivning af kommunens værdier på op til 4,4 mia. kr.

Reguleringen på vand og afløb

På vand- og afløbsområdet gælder der i dag et hvile i sig selv princip. Området er gebyrfinansieret og princippet indebærer, at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere.

Det betyder, at en takststigning skal være begrundet i behov for dækning af omkostninger i året eller i ønsket om nedbringelse af en eksisterende underdækning. Med underdækning menes der, at der opbygges et tilgodehavende fra forbrugerne til kommunen (den såkaldte underdækning).

Københavns Energi har overfor Økonomiforvaltningen oplyst, at der ultimo 2005 forventes en underdækning på vand på 246 mill. kr. Med den besluttede takststigning på 10 pct. på vand forventes underdækningen ud fra det nuværende anlægsbudget at stige med 56 mill. kr. frem mod 2007. Herefter forventes underdækningen at falde men der kan ikke siges noget præcist om, hvornår den vil være afviklet, da Københavns Energis model kun løber frem til 2015.

Københavns Energi har endvidere oplyst, at der ultimo 2005 forventes underdækningen på afløb på 286 mill. kr. Med den besluttede takststigning på afløb på 20 pct. forventes underdækningen ud fra det nuværende anlægsbudget at stige med 202 mill. kr. frem mod 2008. Underdækningen vil fortsat at stige frem mod 2012, hvor det vil nå op mere end 500 mill. kr. Herefter forventes underdækningen at falde langsomt frem mod modelperiodens udløb i 2015.

Energitilsynet, som dog kun regulerer el, gas og varme, mener at 5 år er en rimelig afviklingsperiode for underdækning. Miljøstyrelsen, der regulerer vand og afløb, er ikke fremkommet med sådanne udtalelser, men har overladt dette til kommunerne.

Bestyrelsens og Miljø- og Forsyningsforvaltningens oprindelige indstilling

Indstillingen fra bestyrelsen og Miljø- og Forsyningsforvaltningen om den forholdsmæssig store stigning byggede dels på at man ønsker at skabe balance mellem udgifter og indtægter således, at den såkaldte underdækning ikke fortsætter med at stige, dels på, at der i 2006 ventes indført et prisloft på vand og afløb, der betyder, at taksterne muligvis fastfryses. Det er derfor bestyrelsens vurdering, at det er nødvendigt, at der sker en stor prisstigning af en omgang og ikke over en længere årrække, som det tidligere har været forudsat.

At der skal ske en store stigning i taksterne skyldes, at Københavns Energi i dag har takster, der er sat meget lavt. Taksterne er således ikke tilstrækkelig høje til, at indtægterne kan dække udgifterne. Hertil kommer, at taksterne ikke er tilstrækkelig høje til, at de kan understøtte den værdi som selskabet er bogført til.

Hvis ikke bestyrelsens og forvaltningens indstilling om stigning i takster imødekommes, vil det medføre, at kommunen må afskrive værdier i selskaberne for over 4 mia. kr. Samtidig vil det betyde, at underdækningen i selskabet vil fortsætte med at stige de kommende år.

Nærværende notat sætter fokus på tre spørgsmål i forlængelse af indstillingen.

- 1) Hvorfor er takststigninger på dagsorden nu?
- 2) Hvordan vil Københavns Kommunes takstniveau blive, hvis de indstillede takststigninger vedtages af Borgerrepræsentationen
- 3) Perspektivet for kommunens værdier i vand- og afløbssektoren

Behovet for takststigninger

På vand- og afløbsområdet gælder der i dag et hvile i sig selv princip. Området er gebyrfinansieret og princippet indebærer, at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere.

Det betyder, at en takststigning skal være begrundet i behov for dækning af omkostninger i året eller i ønsket om nedbringelse af en eksisterende underdækning.

Takster på det nuværende niveau forøger underdækningen i de kommende år. Ultimo 2005 forventes der således at være en underdækning på 246 mio. kr. på vand og en underdækning på 286 mio. kr. på afløb.

Af tabel 1. og 2. fremgår påvirkningen af underdækningen/overdækningen på vand og afløb i 2006 ved forskellige takststigningsniveauer samt status for den forventede samlede historiske underdækning ved udgangen af 2006.

Tabel 1. Takststigningerne påvirkning af over/underdækning på vand

Takstjustering pct. stigning i forhold til nuværende takstniveau på vand	Under/over dækning i 2006, mill. kr.	Historisk akkumuleret underdækning ved udgangen af 2006, mill. kr.
10 pct.	-61	-307
33 pct.	-1	-247
40 pct.	17	-229

I opgørelsen for vand er ikke medtaget hensættelsen til omegnskommunerne. Hvis hensættelsen realiseres som et tab, vil det øge underdækningen med 100 mill. kr.

Tabel 2. Takststigningerne påvirkning af over/underdækning på afløb

Takstjustering pct. stigning i forhold til nuværende takstniveau på afløb	Under/over dækning i 2006, mill. kr.	Historisk akkumuleret underdækning ved udgangen af 2006, mill. kr.
20 pct.	-103	-389
49 pct.	-2	-288
62 pct.	44	-242

Af tabellerne fremgår det at takststigninger som foreslået af Københavns Energis bestyrelse på 40 pct. på vand og 62 pct. på afløb vil medføre et overskud i prisregnskabet i vand på 17 mill. kr. i 2006 og på 44 mill. kr. i afløb. Der bliver således tale om overskud, der er mindre end den eksisterende underdækning, og således i overensstemmelse med hvile i sig selv princippet.

Hvis der ikke skal opbygges yderligere underdækning i selskaberne i 2006, skal der som minimum gennemføres en takststigning på 33 pct. for vand og 49 pct. på afløb.

Forventninger til udviklingen i over/underdækning i de kommende år

Vand

Ved en takststigning på 10 pct. på vand forventes underdækningen ifølge Københavns Energi at øges med hhv. 61 mio. kr. og 17 mio. kr. i 2006 og 2007. I 2008 forventes en overdækning på 22 mio. kr. og derefter vil der ske afvikling af underdækningen, men

underdækningen vil først være afviklet efter Københavns Energis modelperiodes udløb i 2015.

Afløb

Ved en takststigning på 20 pct. på afløb forventes underdækningen ifølge Københavns Energi at stige i 2006, 2007 og 2008 med henholdsvis 103 mio. kr., 43 mio. kr. og 56 mio. kr. Efter 2008 er de forventede årlige investeringerne noget lavere end i 2007 og 2008. Underdækningen forventes at nå det højeste niveau i 2012 på mere end 500 mio. kr. her efter ses der et langsomt fald i underdækningen frem mod modelperiodens udløb.

Serviceeftersynet af vandsektoren

Regeringen har her i efteråret udsendt et ideoplæg *Serviceeftersyn af vandsektoren* i høring. Af ideoplægget fremgår det, at regeringen lægger op til en omlægning af økonomien i vand- og afløbssektoren. Omlægningen betyder, at der indføres et prisloft på taksterne for vand og afløb sådan som det kendes fra elsektoren. Hvis regeringen går videre med planerne i ideoplægget betyder det, at muligheden for at regulere taksterne fra 2006 og fremefter skal ske indenfor rammerne af prisloftet.

Indføres der et prisloft i 2006 kan takstfastsættelsen i denne sag være den sidste mulighed for at tilpasse taksterne indenfor vand- og afløbssektoren således, at taksterne svare til udgifterne i selskabet.

Sammenligning med andre kommuner

Vand

I tabel 3 er Københavns Energis nuværende vandpris gengivet sammen med prisstigningen på 10 pct., som er indstillet af Miljø- og Forsyningsudvalget og den prisstigning på 40 pct. bestyrelsen har indstillet.

Tabel 3. Vandpriser i større byer, 100 kbm. Vand

Sammenligning med andre større byer	Samlet vandpris, kr.
Randers	800
KE uden takststigninger	943
Odense	1037
KE ved 10 pct. stigning	1045
Frederiksberg	1063
Århus	1095
KE ved 40 pct. stigning	1335
Esbjerg	1431
Aalborg	1471

(Prisen består af et fast bidrag og et variabelt bidrag afhænger af mængde)

Afløb

Københavns Kommunes takster på afløb ligger i dag i den midterste tredjedel.

I tabel 4 er Københavns Energis nuværende afløbspriser gengivet sammen med prisstigningen på 20 pct., som er besluttet af Miljø- og Forsyningsudvalget og den prisstigning på 62 pct. bestyrelsen har indstillet.

Tabel 4. Afløbspriser i større byer, 100 kbm. spildevand

Sammenligning med andre større byer	Samlet vandpris, kr.
KE uden takststigninger	1128
Odense	1347
KE ved 20 pct. stigning	1354
Esbjerg	1372
Randers	1445
Aalborg	1607
Århus	1680
KE ved 62 pct. stigning	1827
Helsingør	2319
Roskilde	2709

Af bilag 1 fremgår priser i de større byer på vand og afløb i forhold til priserne i de to sektorer.

Kommunens værdier i selskaberne

Takstforhøjelserne der oprindeligt var indstillet af bestyrelsen og af Miljø- og Forsyningsforvaltningen bygger på den forudsætning, at Københavns Kommunes værdier i vand- og afløbssektoren ikke må udhules som følge af en eventuel indførelse af et prisloft.

Af tabel 5 og tabel 6 nedenfor fremgår den nedskrivning af kommunens værdier i form af gældsbreve, der er nødvendig ved forskellige takstforhøjelser i 2006. Ved en takststigning på henholdsvis 10 pct. på vand og 20 pct. på afløb, skal der afskrives 4,4 mia. kr.

Tabel 5 KE Afløb, i mio. kr.				
Takststigning	Nedskrivning	Ændring i rest GB*	Rest GB	
10%	3.535	2.325	124	
15%	3.183	2.099	351	
20%	2.829	1.873	577	
25%	2.476	1.646	803	
30%	2.123	1.420	1.030	
35%	1.773	1.194	1.256	
40%	1.418	967	1.482	
45%	1.065	741	1.709	
49%	783	560	1.890	
50%	712	514	1.935	
55%	359	288	2.162	
60%	6	62	2.388	

* Gældsbreve (GB) benyttet til dækning af tab og etablering af ny egenkapital (soliditet 35 pct.)

Tabel 6 KE Vand, i mio. kr.				
Takststigning	Nedskrivning	Ændring i rest GB*	Rest GB	
10%	1.574	1.069	660	
15%	1.308	894	835	
20%	1.042	718	1.011	
25%	775	542	1.187	
30%	509	367	1.362	
33%	322	244	1.486	
35%	243	191	1.538	
40%	0	19	1.710	

* Gældsbreve (GB) benyttet til dækning af tab og etablering af ny egenkapital (soliditet 35 pct.)

Erfaringerne fra indførelsen af en lignende regulering indenfor elsektoren har vist, at plejen af kommunens værdier i forsyningssektoren er væsentlige, da det giver kommunen nogle ekstraordinære økonomiske muligheder for at investere i byens udvikling.

Ved en eventuel fremtidig udnyttelse af kommunens værdier i vand og/eller afløbsforsyningen vil der - på samme måde som ved salget af elforsyningen - kunne skabes mulighed for at investere i større udbygninger af byens infrastruktur.

Bilag 1. Priser i de større byer på vand og afløb i forhold til priserne i de to sektorer.

